

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 65 . Nr. 10

December

1980

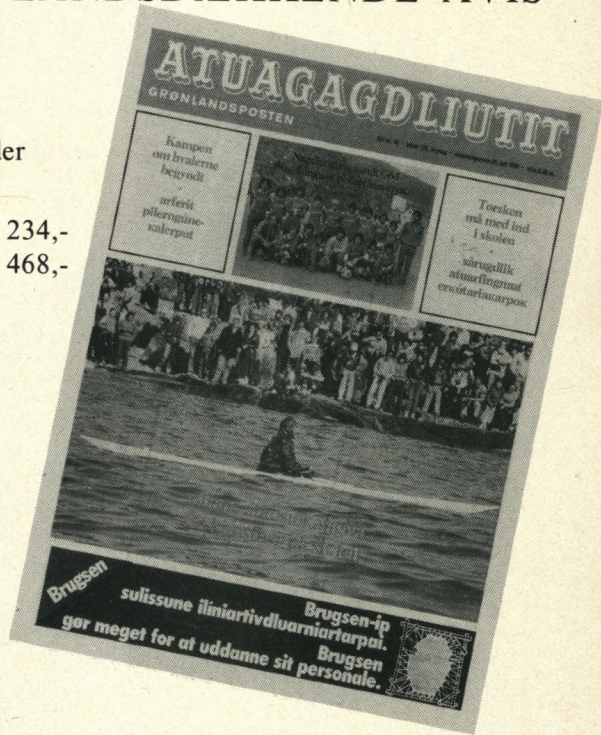
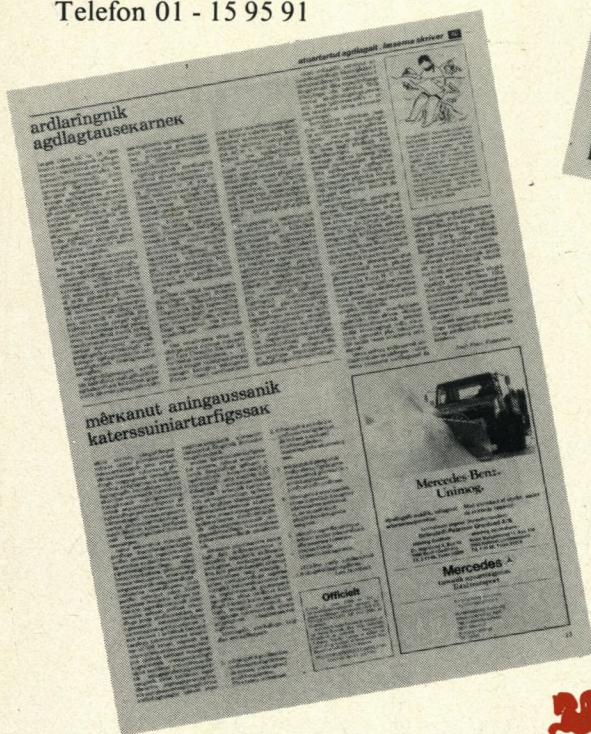
Sorø Akademi's skolemærke
Se om det nye Soranerslips og Skolens originale blazermærke side 137.

ATUAGAGDLIUTIT

GRØNLANDSPOSTEN

GRØNLANDS ENESTE LANDSDÆKKENDE AVIS

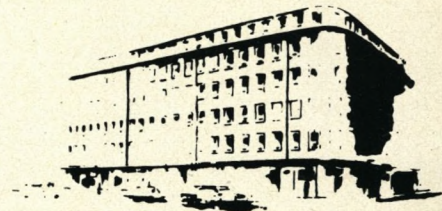
- ★ Udkommer hver torsdag
- ★ Informerer om alle væsentlige begivenheder i Grønland
- ★ Abonnementspris i Danmark: 1/2 år kr. 234,-
1/1 år kr. 468,-
- ★ Bestil avisen hos:
Grønlandspostens Danmarks-redaktion
v/ Jørgen Holst Jørgensen
Dronningens Tværgade 30
1302 København K
Telefon 01 - 15 95 91

*Atuagagdliutit/Grønlandsposten's
annoncer læses
overalt i Grønland*

Oplysninger om priser, indrykningsvilkår m.v.
fås hos:

ANNONCECHEF: Direktør Børge Brüel

HARLANG & TOKSVIG BLADFORLAG A/S

DRONNINGENS TVÆRGADE 30 . 1302 KØBENHAVN K . (01) *13 86 66 . GIRO 3 09 34 09

TELEGRAMADRESSE: HARFENCO - TELEX 15805 AGPRES

C.W. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

DECEMBER 1980

65. ÅRGANG

NUMMER 10

LEGATER under SORANSK SAMFUND

Ansøgning om de nedennævnte legater skal inden den 15. januar 1981 indsendes til departementschef Ole Perch Nielsen, Drabæksvej 7, Blovstrød, 3450 Allerød, stiledt til Soransk Samfund med angivelse af, hvilke legater der søges. Der findes ikke særlige ansøgningsskemaer, men i ansøgningen må der redegøres for, hvad legatet ønskes anvendt til, samt for ansøgerens økonomiske forhold.

1.

Fhv. handelsskoleejer og forstander Valdemar Petersens legat for unge mennesker, der er udgåede fra Sorø Akademis Skole med realeksamen.

Fortrinsret har sønner af borgere i Sorø by eller landdistrikt samt sådanne, der vil gå handelsvejen.

2.

Støttefondet for gamle Soraneres efterladte.

Legatet kan søges af gamle Soraneres efterladte. Fortrinsret har enker med børn.

3.

Mølleejer Frederik Jørgensen og hustrus legat.

Legatet kan søges af en Soraner til uddannelsesformål, eller af gamle Soraneres trængende enker.

4.

Forstkandidat Gustav Hoff-Hansens legat.

Legatet kan søges af en værdig trængende, ældre Soraner og uddeles for en 5-årig periode.

5.

Ingebjørg og Poul Suhr-Henriksens legat.

Legatet kan søges af trængende gamle Soranere eller af Soranere til uddannelsesformål eller gives til sådanne formål, der skønnes af betydning for Sorø Akademis Skole eller Soransk Samfund.

6.

Soransk Samfunds 100-års jubilæumslegat.

Legatet kan søges af nuværende eller tidligere elever og lærere.

7.

Digteren, cand. jur. Aage Krarup Linds legat.

Legatets formål er at bekoste eller yde tilskud til udgivelse af kvalificerede arbejder af kunstnerisk, videnskabelig eller praktisk art og kan søges af personer, der i mindst 3 år har været elever på Sorø Akademis Skole, eller som er eller gennem en årrække har været lærere ved skolen.

Ole Perch Nielsen.

MINDET VEL LADER SOM INGENTING . . .

af JULIUS MØLLER

(fortsat)

VI - DET NATIONALE

Vi blev ikke opdraget til chauvinister. Det nationale blev der heller ikke talt meget om, og tanken på krig blev ikke berørt. Heller ikke var den at mærke bagved SOLDATERKORPSET. Ganske vist var dets leder vores gymnastiklærer O. B. Müller, der var kaptajn i hæren. Men det drejede sig nærmest om en slags røvere og soldater i militært regi.

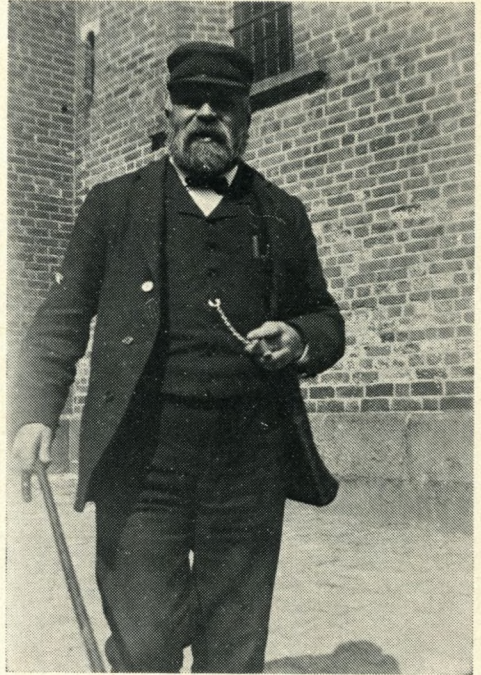
Korpset var formeret i fire afdelinger, hver med en delingsfører fra en af de to øverste klasser. Et par gange om sommeren drog vi så på marchtur med hvide bandolerer som kendetegn og bevæbnet med trægeværer, hvis metalfænghætter under operationerne gjorde det ud for gevæildens knitren. Til hornmusik og trommer gik turen en lørdag eftermiddag ud til en af egnens større landejendomme, undervejs oplivet af en øvelse med ildoverfald eller lignende. Og om aftenen før sengetid var der en såkaldt natøvelse, hvorpå vi overnattede i ejendommens lade.

Et par aftener om vinteren var der KRIGSSPIL hos overlærer Lauritzen. Tre sammenstødende stuer stod til disposition, hver med sit store bord, hvorpå var udbredt et stort generalstabskort. Her foregik så krigsspillet efter de bedste mønstre, med frem- og tilbagerykning af brikker, der hver forestillede en militær enhed.

Om sommeren var nogle gymnastiktimer forbeholdt RIFFELSKYDNING på en skydebane ude ved Tuel sø, som en slags forsmag på den ventende rekrutuddannelse.

Hvil i Bromme Skov: Soldaterkorpset.
Forrest til venstre: »Fatter».

»Chang« (Wiese)

Hvad følte vi så ved dette militære? Formodentlig ikke andet end hvad så mange spejdere har følt. Fædrelandssangene sang vi med på, uden bevægelse, dog også uden ironi - og mange af dem kunne godt have indbudt til sarkasmer. Men sådan var jo stilen, såvel i fædrelandssangene som i salmerne. Det var man vant til og tog det med.

VII - DET HINSIDIGE

Den, der har haft sine tidlige opvækstår i et borgerligt hovedstadsmiljø, må ofte være kommet temmelig irreligiøs til Skolen i Sorø - ikke religionsfjendtlig, men uinteresseret.

Vor præst, som i gymnasiet var vor religionslærer, var F. C. Krarup, lærd licenciat og blandt kolleger anset for noget rationalistisk. Med ham kunne man tale fornuftigt om Holbergs epistler. Og i religionstimen beskæftigede vi os med hans egen bog om religionsfilosofi. - Vi havde ingen kontakt med brandesianismen og dens kirkefjendtlighed.

I fjerde mellem havde pastor Krarup forberedt os til konfirmationen. Og vi ville ikke have fundet det fair at springe fra. Så konfirmerede blev vi da. Men det med altergang bagefter kunne vi ikke godt tænke os.

Jeg skal ikke kunne sige, om nogen af os har følt religiøse anfægtelser, det er ikke troligt. Jørgens tilfælde var noget særligt: Han havde tidligt mistet sin far, der vist var en fanatisk præst. Og hans mor var en vemodig, religiøs kvinde. Selv kom han senere til at stå for alt, hvad der var imod religionen og det samfund, der så længe havde bøjet sig for dens herredømme.

Det kunne måske være fristende at lede efter religionens spor i vore sind, men resultatet ville blive magert. Nok havde vi været optaget af Ibsens Peer Gynt og Brand. Nok havde vi været fængslet af Kierkegaards Øjeblikket. Men vores beundring gjaldt mester-skabet. Selv stod vi udenfor, ikke på nogen aggressiv måde, de anliggender kom os bare ikke ved. Med Goethes Faust var det anderledes, ham følte vi os lidt i slægt med. Kierkegaard på den anden side måtte ikke tage os vor mangel på deltagelse ilde op, selvom man måske nok havde en smule samvittighed ved at forholde sig så køligt til noget, der for ham var selve eksistensen.

VIII – KÆRLIGHEDENS MORGENGRY
Hvordan kan man berette om unge uden at mæle et ord om kærligheden?

Mens vi var i mellemskolen, beskæftigede vi os slet ikke med den slags: pigerne eksisterede så at sige ikke for os. Og til ballerne var vi mere optaget af traktementet.

Det begyndte så at sige ikke før i gymnasiet, for vores vedkommende nøjagtigt afmærket ved en aften, hvor *P. A. Rosenberg* (S 1875) oplæste sin mesterlige oversættelse af *Cyrano de Bergerac*. Det skete under åndelos tavshed. Og den sværmeriske dyrkelse af kærligheden faldt i taknemmelig jord: Det varede ikke længe, før flere af os havde hver sin udkårne. Udkårne er netop ordet: Noget så håndgribeligt som kys var der ikke tale om, man tilbød på afstand. Og når man på eftermiddagstur ned gennem byen traf til at møde *hende*, skulle det nok passe, at man tabte huen af bare befipelse ved at hilse. Men man kunne jo invitere hende til et akademibal. Det gjorde jeg, med hendes lillebror som mellemed. Det balkort, jeg sendte hende, bar billedet af en rosenknop, der besøges af en sommerfugl – det hele omhyggeligt koloreret! Man kom hende ikke nærmere end under dansen i strakt arms afstand.

Det grovere erotiske måtte klare sig med natlige fantasier. Og den slags kunne selvfølgelig ikke have den udvalgte til genstand.

Kærligheden var i bogstaveligste forstand platonisk. Forresten blev vi indført i emnet af Holten i oldtidskundskab, ved gennemgangen af Platons Symposion, der betog os. Men selv en kyndig fører som Platon kunne jo ikke godt give os noget begreb om det, der ventede os senere.

Alligevel kunne man ikke helt holde sig fra at pirre ved mysteriet. Sådan som det skete, da vi ved gennemgangen af *Illiaden* kom til stedet om, hvordan Zeus og Hera hvilede sammen på lejet. Her rejste en af os op og ville gerne vide: »Jamen, herr Holten, hvad STÅR der rigtigt?«.

Men Holten svarede med olympisk ro: »Så så, du ved vist godt, hvad der går for sig. Sæt du dig bare ned!«.

IX – SÆRLIGE DAGE

Dagen var delt godt op: Undervisning, læsning og fritid var så betænksomt fordelt, at

man ikke kom til at kede sig. Og til afveksling var der hen gennem året nogle særlige dage.

Der var BALLERNE. Vandboller og Kongeballet. Et par uger i forvejen fik man i et par gymnastiktimer opfrisket trinene. Men forresten var det endnu ikke gået op for de mindre, hvad den slags skulle være godt for: Det var først i fjerde mellem eller første G, at man begyndte at vågne.

Det sidste par uger før et bal foregik der transaktioner om udfyldelse af balkort: Søstre, kusiner og andre inviterede skulle afsættes, sommetider mod vederlag den ene eller den anden vej i form af frokostmad, basser eller lignende. Og på baldagen og dagen derefter flagrede det med de første, sky eroter op og ned ad Storgade.

Ballet foregik pompøst i festsalen, hvor gymnastiklæreren så til, at der blev danset i armlængdes afstand, ikke moderne. De mindre indfandt sig mest for traktementet.

Når påsken og KONFIRMATIONEN nærmede sig, var der i sangtimerne indøvelse af den store konfirmationskantate med soli, kor og det hele. Palmesøndag var atmosfæren i kirken elektrisk af forventning, mens vi stod trængt sammen oppe om orglet, og de mange stemmer ventede på at bryde ud i det frydefulde:

»PRISER, oh PRISER den Eviges navn ...«

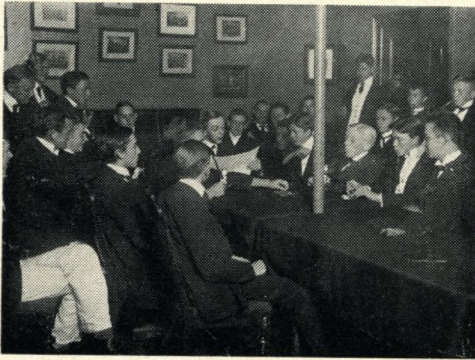
Det var virkelig et højtidsfuldt øjeblik. Orgelbassen fik det til at snurre helt ud i tæerne, og påskeolen stod i tykke strålebunder ind ad kirkeruderne.

Efter konfirmationen har der været altergang, mener jeg. Men jeg ved ikke, om nogen af mine kammerater er gået til alters. Der trak man alligevel grænsen.

En anden bemærkelsesværdig dag var den 1' maj, hvor vi skiftede til hvide huer og sommertøj: OVERSKÆRINGS DAGEN, eller rettere –aftenen. Man vandrede ud i små klynger ad Flomstien til jernbanecoverskæringen i skoven, lagde føniksknapper på skinnerne, når aftentøget bruste forbi og marsjerede så i sluttet skare tilbage til Skolen under afsyngning af »Mallebrok er død i krigen ...« og andre klassikere i genren.

Normalt var det selvfølgelig forbudt de mindre at ryge – til fjerde mellem inklusive. Men den aften var en traditionel undtagelse, og selv de mindste måtte jo gøre et forsøg. Når man så var nået tilbage, stillede alle sig op på trappen til Fratergården, og så var der kor- og flerstemmig sang med byens folk som tilhørere.

Også en stor dag var den sidste før juleferien. Skolearbejdet var indstillet, og i timerne læste lærerne op af, hvad der kunne glæde os, eller hvad vi ellers kunne lide. En gang var det Hans Højhed Elefanten af Kipling, og en anden gang J. P. Jacobsens Fru Fønss. Om aftenen stod den på afbrændt rødvin med kager i Lovsangssalen. Bagefter dansede vi med hinanden, mens nogen hamrede i klaveret. Så var det godt at have en solid partner til sammenstødene med andre par. Ved tiden

Baldurmøde 1909

for opbrud var luften da også tyk af støv som i en marsjkolonne en sommerdag.

Jeg husker en gang, hvor der var et lille efterspil: Da hele Skolen omsider var gået til ro, lød der fra den store klokke på avlsgårdens gavl et par tunge slag. Og det gentog sig med mellemrum. Til sidst kunne vi fra gymnasiesovesalen oven i rektorgården se et par lygter bevæge sig ud til afsøgning af en lille, granplantet trekant mellem avlsgården og hovedbygningen. Og så faldt det hele endelig til ro. Den velbevarede hemmelighed var, at en snor tidligere på aftenen var blevet trukket fra avlsgårdsklokken tværs over Fratergården og op til et vindue i gymnasiesovesalen.

Den helt store dag var jo den for TRANSLOKATIONEN, hjemsendelse til sommerferien, med tale af rektor og den latinske ferisang, der hørte til programmet, indøvet i sangtimerne. Det gjorde ikke noget, at tekstforståelsen ikke var perfekt:

»Appropinquat, ecce felix
 Hora gaudiurum,
 Nobile canticum,
 Dulce melos donum,
 Dulce donum resonemus,
«.

Det har nok været ved en translokation, at Jørgen som Skolens musikalske håb var udvalgt til at fremføre Beethovens cis-mol sonate. Netop som efter allegrettoen presten skulle gå af, mørkede det udenfor mod torden. Og der løb en gysen langs rygraden på en, da Jørgen højtideligt aftog sine manchetter og stillede dem foran sig på flyglet, nu gik det løs!

Efter translokationen lå der seks ugers sol og sommer foran en, inden man igen skulle være tilbage på Slaveanstalten. Ja, Slaveanstalten VAR en betegnelse, som uden videre løb en i munden. Jeg husker en dag på tennisbanen – det må have været kort før studentereksamen – at nogen sagde, at nu skulle det være godt at komme væk fra Slaveanstalten, og at jeg brød ind (jeg var også den ældste): »Åh, la' bare vær', I får det sgu aldrig så godt, som vi har haft det her!«.

Efter sommerferien gik turen tilbage, og man ankom med aftentoget. Nok smagte atmosfæren på Skolen af skuring og hovedrenøring. Og nok var genlyden i gange og på trapper en anden end akustikken i de hjemlige stuer. Men det hele var vores, parat til at gå videre. Og overgangen til dagligdagen faldt ikke svær.

X – BYENS FOLK

Byens folk kendte vi som forældre til kammerater (og til piger i den alder, hvor deres eksistens går op for en). Desuden mødte man adskillige som leverandører af alt det, en elev kunne bruge, lige fra tøj og fedtlærstøvler og til bøger, sæbe, tandpasta, sold og tobak (langpipe- og shag, cigarer var ikke til at komme nær, de var for dyre).

Den mest markante personlighed var *Hans Kaarsberg*, sygehus- og distrikts- og senere amtslæge, noget for sig allerede ved sin fremtræden, mest iklædt motortøj og –briller til sin færden rundt blandt det vidt spredte klientel. Han var tæt, middel af vækst, med stærke øjne bag brillerne og en kraftig skaldepande.

Falle, »*Skaffedyret*«, som han kaldte sig, kom ofte for sent hjem fra sin færden. Og så skulle der gerne til hans enlige middag være noget af årstidens bedste. Om aftenen kunne han ofte sidde og fantasere ved sin luth og med en dampende toddy foran sig. Så var øjeblikket kommet til at komme listende ind. Forresten var han ikke påholdende med sin Barsac og Naxosvin.

En lille episode giver billedet af den myndige distriktslæge: Da sygehuset stod færdigbygget, og amtmanden skulle inspicere det, tilkendegav han med en let betoning, at gangene jo da virkede luftige nok. »Nå, ja«, replicerede Kaarsberg. »Jeg havde jo da også forlangt dem to alen bredere end strengt påkrævet, for at der kunne være noget at skære ned på.«

Og en morgen på vej til sygehuset kom han til at gå bagved en mand og råbte ham an: »Hør, min gode mand. De ser ud til at være fra landet. Kan De sige mig, hvad det er for en flagermus, der ligger dér?« Manden standede op og hilste afmålt: »Jeg er Skolens nye rektor.« »Nå, ja, vi kan vel være lige gode venner for det.«

Broderen Johannes var chef på Lukasstiftelsen. Da han lå for døden, mødte Hans op fra Sorø, i motortøj og med en stor pakke, som han rakte frem til Johannes, der famlede den op med sine svage fingre og fremhviskede et »Tak, Hans«. Offergaven var foden af en elgtyr, som Hans i sin tid havde skudt i Lapland, og hvis bælg i mange år havde prydet hans arbejdsrum som jagttrofæ.

Sin kone Agnes kaldte han *Lammet*, for os andre hed hun Ada. De havde to af deres fire drenge i min klasse. Hendes væremåde var den samme frie som hans, hvorfor hun i borgerskabet var genstand for en blanding af beundring og forargelse. Som da hun en dag på Jernbanevejen mødte materialisten,

der var klar over, at hun skulle til hovedstaden med rent tøj til den studerende søn. En times tid senere mødtes de på samme sted: »Jamen, fru Kaarsberg, er De allerede tilbage? Hvor har De dog været henne?« »Det skal jeg såmænd sige Dem, jeg har været i Ringsted og tisse«. Det var sandt nok: I kupeen var hun blevet klar over, at hun måtte ind på toiletet et øjeblik i Ringsted. Men så gik toget fra hende, og hun måtte vende hjem med sit vasketøj.

I amtslægeboligen samledes vi klassekammerater på mørke vinterdage til grammofoonmusik og dans hos Ada, der klarede traktementet med en stor kagekasse, og hvor amtmandens to døtre var en ekstra attraktion. Et par af os sværmede da også for dem, altid i passende armslængde.

XI - OLYMPIERNE

Skolens blomst var dem, der stod for studentereksamen og skulle fortsætte ved universitetet.

Med oprykningen i gymnasiet var man fra mellemskolens bekvemme vande styret ud i nye og krævende discipliner, for matematikernes vedkommende sådant noget som differentialregning, analytisk geometri, permutationer, stereometri, og noget så sært som imaginære tal. Dertil kom fysik og kemi i mere avanceret skikkelse, biologi, oldnordisk og fransk i fem ugentlige timer. Det var et chok, næsten til at tage vejret fra en, men højst stimulerende. Efter 1' G. følte 2' G. som et konsolideringsår. Og med 3' G. kom så opløbet mod studentereksamen.

Man var flyttet over på gymnasiet med rektorboligen. Og man havde monopol på trekanten under den store lind mellem rektorboligen og sportspladsen. Her kunne gymnasiasterne efter middag ses dampende på de lange piber, der var en arv efter den hostrupske student.

Hvordan følte man sig? Jo, i forhold til resten nok noget som olympiere. Men ellers?

Man var så småt begyndt at være enkelt-individer, man levede med poeter og skribenter, og man genkendte sig i den vemodigt triste Johannes Jørgensen, ikke mindst på regnfulde vintersøndage, når der blev ringet til begravelse ovre fra kirken:

»Vinterskumring, tågefald.
Hør, en klokke ringer bange.
Og i det tunge dråbefald
i en haves øde gange.

Tunge tågedråbers fald
I de vintervåde haver.
Og det fjerne klokkekald.
Der er en, som de begraver«.

Sådan var vi nu ikke normalt. Et andet lodskud i erindringen giver som kontrast dette solnedgangsbillede fra Sophus Claussen:

»Det bliver aften i Vorherres gård.
Langs himmelranden, på en bund af okker,

en lille vogtørtøs med gule hår
Sår grønne stjerner tæt som padderokker.
Af skyfår græsses denne stjernebund.
Vidt ringer over verden deres klokker.
Kometen er Vorherres vogterhund,
hvis hale vesterude vagtsomt rokker«.

Foruden de velkendte poeter var også Wil-denvey og den unge Seedorff kommet ind i billedet, og Strindberg åbnede en anden og foruroligende verden for os. Frøding var og blev dog den, vi følte os mest i slægtskab med.

I vor afsideshed vuggede vi vel endnu på romantikkens dønninger, der ellers var ved at have lagt sig. Forresten gav vor opvækst på en skole som denne en forankring i borgerligheden, som måtte få dybe virkninger og gennemgående placere os et sted omkring midten, snarere end ude på venstre fløj, sådan som det gerne sker med unge intellektuelle. Ingen løber fra sin oprindelse. Og vores var her. Hvor ellers?

XII - SJUNG OM STUDENTENS LYCKLIGA DAG ...

Kronen på det hele var jo altså studentereksamen. Og vi sang nok så jublende:

»Sjung om studentens lyckliga dag.
Låt os fröjdas i ungdomens vår.
Än klappar hjärtat med friske slag,
Och den ljusnande framtid är vår.

Inga stormar än
i vårt sinne bo.
Hoppet är vår vän,
och vi dess löften tro ...«.

og den gamle studentervises Gaudeamus igitur, ja.

Men vi var godt klare over, at den hostrupske students tid var forbi. Vi var en blandet flok, ikke far's sønner, men af jævn borgerlig herkomst. Nok regnede vi med hjælp hjemmefra, men der var ingen kapitaler i ryggen. Og sangens sorgløse fremtidsvision narrede ingen, selvom man vel kun lige havde en fært af urovarslerne rundt om fra.

Foreløbig var den store begivenhed STUDENTERGILDET, en bekostelig affære - noget i retning af et par hundrede kroner for os tyve stykker tilsammen.

Året igennem havde vi efter traditionen samlet penge: Der var et mulktssystem til opretholdelse af ro og orden på gymnasiets sovesale efter at lyset var slukket: Al tale og anden støj var forbudt. Og når nogen kunne genkende en stemme, sagde »Den og den mulkteret«. Det kostede synderen 10 øre hver gang at erlægge dagen efter eller på anfordring. Havde så den mulkterende taget fejl af stemmen, kunne han kontramulktres. Ikke mindst på lyse sommeraftener (hvor vi ganske vist var oppe til 11) blev resultatet naturligvis et større hurlumhej, tit resulterende i en kamp i mørket på puder og pøller på thestuens neutrale terræn. Og så er det sket, at rektor kom op nedefra for at genoprette ro og orden. Så-

Mor og barn

Redaktøren har anmodet Ebbestad om at skrive denne artikel om sit kunstværk, der nylig er opstillet i Bikubens gård i Sorø.

Sommeren 1979 blev for mig en meget våd sommer. Vejret var ikke for godt, og jeg arbejdede kun med springvand.

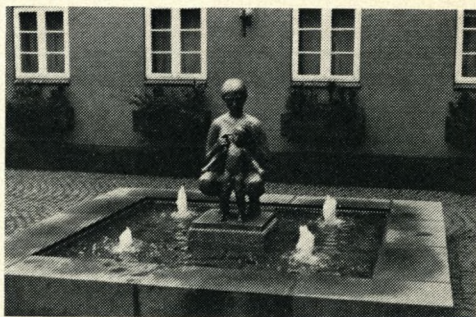
Et par institutioner havde henvendt sig til mig, deriblandt *Bikuben i Sorø*. Bikuben ville gerne have et springvand i det granitbassin, som oprindeligt var bygget til springvand.

Tre skitser fik Bikuben at vælge imellem; bestyrelsen valgte »Mor og barn«.

Efter at have modtaget opgaven kom det næste led, nemlig dimensioneringen. Det var meget svært, da skulpturen helst skulle fylde rummet, men ikke dominere den meget smukke gård, som arkitekt *Søren Lotz* har skabt.

Derefter kom den håndværksmæssige side af sagen med at bukke og svejse stativet, som skulle bære de mange kilo ler. Men det gik nogenlunde nemt. Vinteren 1979/80 var dog mange gange ret kold, så det var meget nervepirrende at komme om morgenen for at se, om det våde ler var frosset. I så fald ville alt arbejde være spildt. I den koldeste tid fik figuren »vinterfrakke« på.

Det at arbejde med en skulptur tager rent teknisk meget lang tid. Det er klart, at der sker noget med én selv under arbejdet. For mig begyndte skitsen at blive lidt for »sød«. Den nære fysiske kontakt mellem mor og barn var klar nok, men efterhånden fandt jeg hos moderen en form for angst — en angst for barnets fremtid, en vemod ved tanken om det, som barnet skulle igennem. Ja, nogle gange

var det, som om moderen måtte psykisk distancere sig fra barnet for selv at overleve.

Skulpturens stilling er taget fra den nære dagligdag. Skulpturelt er stillingen spændende. Mange billedhuggere har arbejdet med det problem at hæve en forholdsvis kompakt masse op fra grunden. Jeg har prøvet på at få en balance mellem mørket forneden og den lysende masse foroven. Det spændende var forholdet lys og mørke, masse og luft. Jeg håber, at det er lykkedes.

Mørk og lys

Gipsstøbningen blev foretaget af *Bronzestøberiet i Søborg*, og det gik meget fint. Jeg er Bikuben meget taknemlig for, at de lod støbningen foregå i Danmark. Den eneste måde, vi kan bevare et ædelt håndværk på her i landet, er at give det arbejde.

Skulpturen er ikke patineret; det har jeg overladt til naturen og håber, at det går med den, som det går med de piger, jeg kender: at de bliver smukkere og smukkere, som tiden går.
J. Chr. Ebbestad.

MINDET VEL LADER (fortsat fra side 135)

dan hændte det en aften, at man midt under hallojet hørte den kendte, jyske stemme: »Hva', slår du din gamle rektor?« I det samme blev lyset tændt, og rektor stod der i nat-skjorte og slåbrok, mens vi stille luskede i seng.

Studentersoldet blev holdt på Parnas, en restaurant på den anden side af søen. Det centrale var traktementet og sangene. Taler blev der nok holdt, men vist ikke mange, og korte. Det oratoriske var ikke vores styrke. Godt berusede blev jo nogle. Og ud på morgenstunden vandrede vi da i flok hjemad under sang og højroset tale, til sidst op ad Storgade til tonerne af den prøvede: »Åh hør, du gode, gamle borger, vil du aldrig vågne mer', ja vågne mer'?«.

Den næste dag, hvor stemningen blandt studenterne var mere mat, havde vi jo altså translokation med rektors tale og afsyngelse af den kendte sang. Det hørte altså til

traditionen, så vi ville have fundet det forkert, om noget havde været anderledes.

Og så spredtes vi da for alle vinde. Jeg drog afsted med mine ejendele (bøgerne må være blevet sendt af sted for sig) i en stor, uhandlet kurvekuffert, som jeg med hvilepauser bar ud til landstationen på min ryg for at spare udgiften til fragtmændene.

Selve afskeden var hastig og uhøjtidelig, man dampede afsted mod København. Og nu stod man foran et helt nyt liv i hovedstaden. Det var først årevis senere, at indskriften på Fraterbrønden randt en i hu:

»Mindet lader som ingenting,
er dog et lønligt kildespring ...«.

Ellers har de linier nu lige fra begyndelsen forekommet mig lidt trivielle. Men sandheden i dem slår én alligevel den dag, hvor man mærker, at noget fra undergrunden baner sig vej op gennem årenes lag af glemsel.

Julius Møller (S 12).

Lidt om Fugl Føniks

Fundet 1889 ved
Klosterporten

Uniformsknap
fra 1827

Skolemærket, der pryder forsiden af decembernummeret, er blevet til i et samarbejde mellem *Knud Raaschou-Nielsen* og herloviaeren *Svend Tito Achen*, der er specialist i heraldik. Fugl Føniks har som bekendt siden 1747 været Sorø Akademis mærke, og den har i tidens løb været udformet forskelligt — ikke altid lige vellykket.

Lektor *Holten Bechtolsheim* skriver i skolens årsskrift for 1909, side 22, om nogle eksemplarer følgende:

Nogen bestemt type for den soranske føniks eksisterer ikke. I 1747 ligner fugl føniks nærmest en vandfugl, der svømmer i en lille andedam. Fra det øvre venstre hjørne (heraldisk højre) stråler solen; ovenover står: »Redivus luce nova«. Da det imidlertid hedder i beskrivelsen i fundatsen, at føniks ses »at oplives af sin egen aske ved den opgående sols stråler«, må andedammen opfattes som en askehob... Den kunstner, der har malet fønixen på pladen over døren i vestibulen på Hovedbygningen, har ikke været ueffen som humorist. Den ældre, halvskaldede, løvemankede med andrik-gump forsynede, vingede kavaller, der dypper tærne i en lerskål, er så bastardagtig, at videnskaben indtil videre må nøjes med at konstatere faktum og opgive alle forklaringsforsøg. Lerskålen er naturligvis en omlavning af bålet. Selve skålen står pynteligt på en krans af blade som et fad tykmælk på et lysthusbord. Bladene er den hjemlige kunstners omfortolkning af flammerne. Hans navn er ukendt.« (Det er han nu ikke! På Akademiets bibliotek findes blandt *Peder Mallings* tegninger til Hovedbygningen fra 1820'erne en tegning, der påfaldende ligner føniks i vestibulen. Den er ikke signeret, men ligheden er så stor, at den må være forlættet. *Red.*).

Holten fortsætter: »Føniks på de ældste uniformsknapper synes at kunne bestemmes som en ætling af fortidens svaneøgler; en slægtning af samme familie er det uhyre, der (tidligere) stempledes i Bibliotekets bøger.«

Det gamle teatertæppe, der brugtes fra 1884 til 1960, og som endnu huskes af ældre soranere, blev malet af *Dalsgaard*, da kongen i 1884 skulle komme til *Holbergfesten*. Modellen for den fugl føniks, der er anbragt midt på tæppet, er (efter meddelelse fra *Zoffmann*) havørnen i museets samling. Føniks på de senere uniformsknapper ligner en ørn, og det gør den også på det nuværende mærke.

SORANER- SLIPSET

fremstillet af *Thresher and Glenny, London*, mørkeblåt med skolemærket i de rigtige farver lige under slipseknudden, 2,3 cm højt, 1,5 cm bredt, nobelt og diskret.

Fås tilsendt for 65 kr. i check til adjunkt *T. Funck Petersen, Klosterporten, 4180 Sorø*.

Ved afhentning 60 kr.

Sammesteds fås også blazermærket med guldbroderi, håndlavet af *Grethe Wer-muth, for samme priser*.

To af fønixknapperne fra 1827

Akademiseglet 1747

P. Mallings Føniks

Skolens mærke

Gammelt
biblioteksstempel

HJEM TIL JUL

(Skrevet til unge soranere)

Af Laurits Christian Nielsen (1887).

Ak, mange Ting forsvinder
med Aarene, som rinder;
men den, der søger, finder
de tabte Dages Spor,
dybt i hans Sjæl de gror
som dyrebare Minder.

De sidste Skoletimer,
før Julens Klokker kimer,
før alle Klasser stimer
med glade Raab af Sted –
mens Frostens stille Fred
de nøgne Kviste rimer!

De ligger langt tilbage
mit Livs Soranerdage,
men endnu kan jeg smage
den Sødme i mit Sind,
naar Julens lyse Skin
afbrød de mørke Dage.

Hans Ludvig kom med Slæden,
og stor var Gensynsglæden,
og atter knyttes Kæden
imellem nu og før.
Han smiler, lun og tør.
Saa springer vi i Slæden,

Føløget og den Gule
med rimbeskægget Mule
tilbage mod os skule,
de kender vore Raab.
Ak, gamle dovne Gule,
som trak os til vor Daab!

Saa ringer deres Klokker,
Flyt nu de hvide Sokker!
Nu gi'r vi Skolen Pokker,
for nu gaar Vejen hjem!
Og Slæden knirker, rokker
og flyver lystigt frem.

Ja, endnu kan jeg høre
de Klokker i mit Øre;
tit er det, som de føre
mig hjem med deres Klang, –
mens andre Drengene køre,
hvor jeg har kørt en Gang.

Kør hjem med samme Glæde,
i Vogn eller i Slæde,
I Drengene, som nu træde
den gamle Fratergaard –
Kør hjem til Julens Glæde,
nu er den skabt for jer!

(1914).

Kendt og populære var i hovedstaden »de røde Niensens«, højskoleforstander, kaptajn Christian Nielsen Hindholm og Holsteinsmindes tolv børn. Som ild var deres hår rødgyldent, og hållflammer var i sindet. Tre af drengene kom på akademiet, der naturligvis fik øgenavne: Store røde Kat var Johannes; Røde Kat

var Carl Albert og Røde Killing var Laurits Christian, hvoraf de to førstnævnte tog studentereksamen. Den tredje i bundtet blev optaget i 1. klasse 1885, men udgik to år efter for at blive frivillig lærling i Marinen; han tog senere studentereksamen i København. Alle tre fik livstilknytning til deres gamle skole, mest adjunkt, senere lektor C. A. Nielsen, Røde. Store Røde Kat (Johannes) skulle studere theologi, men læste i stedet for til skuespiller og debuterede på Det kgl. Teater, hvis direktør og skuespiller han var i de første verdenskrigsår fra 1914–1918: – »Her gik jeg nede som en lille dreng«, reciterede Johannes Nielsen fra »Aladdin« ved broderen L. C. S. Fraterbrønds-kantate og ved oplæsning. L. C. Nielsen kom efter sine mange og lange rejser fra foredrag i Odd-Fellow palæet til akademiets festsal, viste lysbilleder og fortalte om Grækenland, De Vestindiske Øer, og Belgien med Frankrigs slagmarker. Rimeligvis på opfordring af Frederik Nygaard, sin unge forfatterkollega, skrev L. C. Nielsen digtet: Hjem til Jul, der første gang blev trykt i gymnasisternes: »Sidste Nyt« og bringes her påny, skrevet, som det er: Til unge soranere.

B. Rosenkilde Nielsen (R22).

Johannes, store Røde Kat med lillebror, Røde Killing Lauritz Christian. Mon i akademisternes uniform fra slutningen af forrige århundrede? Fotograf Chr. Neuhaus, København, mon min elskelige tegnelærer og kunstmalers far? (Nej! Hans far var Rebslager).

MIN FAR

af HELGE STEINCKE (R 36)

Min far blev født for 100 år siden af konservative, men hæderlige forældre. Sådan kalder han dem i sine erindringer. Jeg er født af hæderlige, men så sandelig ikke konservative forældre, og med en far, der nåede at udrette mere end andre.

Han var jurist, kom ind i fattigvæsenet på Frederiksberg, hvor han endte som kontorchef, blev formand for Invaliderådet, i 1924 justitsminister i Staunings første regering, senere socialminister, og derefter endnu to gange justitsminister, den sidste, da han var over 70, ind imellem formand for landstinget, direktør i Kryolitselskabet, dertil medlem af Rigsretten, æresmedlem mangfoldige steder og formand for et hav af udvalg og kommissioner.

Han var først og fremmest den oprindelige socialreforms fader, og det skrev socialminister Ritt Bjerregaard om i går. Desuden var han min far, og det skriver jeg om i dag.

»Han er en flab, men han er dygtig!«

Det overraskede mange, at Stauning i 1924 bad K. K. Steincke om at overtage justitsministeriet. En mand, der så sandelig ikke havde glimret ved at gå den slagne socialdemokratiske vej. »Han er en flab, jeg ved det«, sagde Stauning, »men han er så dygtig, at vi må finde os i det«.

En flab, ja måske. Venstre havde i de år en justitsminister, der hed Aage Elmquist (03). Han ville altid bide skeer med far, og der er en historie om et af deres møder, som kun få kender. Det var ved et større middagsselskab på Elmquists hjemegn på Fyn, at Elmquist tog ordet og fortalte, at han for nogle måneder siden var faldet med sin hest og havde fået hjernerystelse. Og så fortsatte han: Jeg spurgte overlægen på hospitalet, hvor længe sådan en hjernerystelse varede, og han svarede, at det kom an på hjernens kvalitet. Jo bedre hjerne, des længere tid til helbedelse. For Deres vedkommende vil det vare ca. seks uger. Hvor længe ville det så vare for en mand som Steincke, kunne jeg ikke dy mig for at spørge. Aah, en tre ugers tid, svarede overlægen.

Historien vakte naturligvis stor jubel i selskabet. Da den havde lagt sig, kom det fra far: Nu mangler vi kun svar på en ting, Elmquist. Kom De Dem?

Da jeg blev bedt om at skrive denne kronik, søgte jeg til diverse leksika for måske at finde et stikord. Men ordet far findes ikke. Der stod meget om fadermordere og Fadervor, men om begrebet far, ikke et ord. Og det i tider, da man har indtryk af, at en og anden ung ofte savner nærmere besked om sin far.

Aforismer

Jeg kunne bedre ty til fars aforismer.

Dem fabrikerede han tusinder af og udgav dem år for år. Tegnestifter kløpulver og stikpiller og hvad de alle sammen hed.

K. K. Steincke (S 1899)

Nogle af dem handlede om ham selv: »Far, hvad er en hypokonder? En person, der ikke ville befinde sig godt, hvis han følte sig rask«. Men der var andre, der i hvert fald ikke passede på ham: »Mange børn beundrer deres far, fordi de ser ham så sjældent«.

Min far var det flittigste menneske, jeg har kendt. Hvis han ikke sad og skrev, så lå han i sin dertil indrettede stol og læste. Og læste han noget interessant, skrev han det ned. Han havde en imponerende samling af kloge ord og sentenser.

Men vor mor og vi børn så ham tit. Vi så ham f. eks. til så godt som alle middagsmåltider. Når andre ministre og travle politikere spiste deres mad i snapstinget, svingede ministerbilen præcis fem minutter før kl. 18 om hjørnet, og præcis kl. 18 sad vi bænket ved bordet. Det hændte, man skulle vente på et af børnene, aldrig på ham. Han sagde nej til alle de officielle indbydelser, han kunne sige nej til. Han holdt på at spise sin mad med sin familie, mens bilen holdt derude og ventede.

Han holdt også på, at søndagen var reserveret familien. Vi kørte eller gik lange ture, og det var ikke altid, det passede mig. Drengene vil hellere spille fodbold, men det lindrede, når jeg så smukt fik at vide, at far udelukkende gjorde det for min skyld. På samme måde når vi havde skoleferie. Da fulgte vi far til fods fra Frederiksberg til Slotsholmen, og det gav denne fortravlede mand mulighed for at være på fortrolig tomandshånd med sit afkom. Det kan godt være, det kedede afkommet dengang, men det er gået op for mig bagefter, at fornøjelsen fortrinsvis var på min side.

Far havde nerver af granit, en kolossal selvbeherskelse og et imponerende personligt mod. Da en vred mand, for ikke at sige en gal mand, skød med skarpt i folketinget, mens far forelagde socialreformen, var han den, der tog det mest roligt, og da en af serveringsdamerne fra snapstinget på grund af nerver og den hele stemning fem minutter efter med et brag tabte en bakke med glas og vand, netop

som hun passerede talerstolen, sagde han blot: Nej, ikke også De, Fanny.

Og det hændte i den tid, da Danmark oplevede en anden periode med stor arbejdsløshed, at far en sen nat sad og arbejdede i stuen derhjemme i villaen, mens vi andre lå i vor søde søvn på første sal. Da lød der et gevaldigt brag, og en stor sten fløj gennem ruden, få centimeter fra fars hoved og ind i væggen bagved.

Vi styrtede ned i stuen, og der stod far med et ødelagt maleri i den ene hånd og den store sten i den anden, alt mens han var i færd med at læse, hvad der stod på den seddel, der fulgte med stenen. Der stod »Dumme svin«, og da far samme aften havde haft en heftig diskussion med min ældre bror, rakte han uden at fortrække en mine stenen og sedlen til min bror og sagde med et lille smil: »Den må vist være til dig«.

Det var også meget mod hans vilje, at vi i 30'erne i mange urolige perioder havde kriminalbetjente i hælene på os, når vi gik, og i husets kælder, når far var hjemme. Jeg ved, at han prøvede at give politidirektøren ordre til at fjerne dem, men politichefens svar kunne han intet gøre ved: Deres ve og vel er ene og alene mit ansvar.

Danmarks mest omtalte politiker

Far var i nogle år Danmarks mest omtalte politiker, og man yndede at sige om ham, at han holdt af det. Det gjorde han også. Man sagde tillige, at ingen var så glad for sig selv som han, og en gang spurgte interviewets mester, Christian Houmark ham: »Er det sandt, at De er så selvglad, hr. minister?« »Jeg er ikke nær så glad for mig selv, som enhver anden ville være i mit sted«. Nogle år efter gentog Houmark spørgsmålet, og han fik da dette svar: »Kun når jeg sammenligner mig med jer andre«.

Vist var han da glad for sig selv, men han var også i besiddelse af stor selvironi. Vi børn fik ham mange gange til at le ad bemærkninger, som gik ud over ham selv, og som afslørede hans svagheder. Han var i det hele taget ikke nær så streng, som nogle af hans embedsmænd vist gik rundt og troede.

Han kunne godt dømme os i det små. Når vi sjuskede, småluskede og krøb udenom. Men i det store, når det virkelig gjaldt, og når der virkelig var brug for hjælp, var han enestående. Han kunne have nok så meget at spekulere på, kom én af os børn i knibe, og i rigtig knibe, stod han omgående last og brast med os. Han var far i de tilfælde, da man havde mest brug for en far.

Og han var kammerat i en grad, som er usædvanlig. Jo større problemerne for andre var, og jo mindre smigrende de var for den pågældende, desto færre bebrejdelser og mere hjælp fik man. Han havde altid undskyldninger parat, når folk var i klemme. De små dumheder irriterede ham, men de store brøle-re satte han sig aldrig til dommer over. Han dømte meget nødtigt andre, og det pinte ham utvivlomt, at livet ofte satte ham i positioner, som krævede domsafsigelse.

I de fem bind erindringer, han skrev, var et omfattende kapitel reserveret hans livsanskuelse med dybe argumenter for og imod den danske folkekirke, tro, autoritet, diktatur, og demokrati. Hans livssyn var, populært sagt, at anbringe sig på den gyldne middevej. Som han selv sagde det: Lige langt fra de døende fægtere og de smaskende svin ... på mådeligheds skyggefulde udsigtspunkt.

I vor tid, da arbejdsløsheden og understøttelsen igen er et aktuelt begreb, er det værd at notere, at fortidens socialminister meget klart gjorde op, hvem der efter hans mening fortjente fuld understøttelse og hvem ikke. Det menneske, der søgte arbejde uden at få det, var berettiget til hjælp, men ikke det menneske, der kunne, men ikke ville arbejde.

Det var viljekraften, vi kom fra. Far havde et elendigt sovehjerte, og for overhovedet at få lukket et øje, begyndte han at tage sovemidler. Og det blev til flere og flere og stærkere og stærkere. Jeg kan endnu skimte ham komme ravende ind i mit værelse om natten, da jeg var dreng, beruset af sovemidler, men vågen nok til at se efter, om alt var i orden. Groft talt var der tale om en form for narkotika, og det var forbløffede, at han kunne være klar i hjernen om morgenen. Til sidst holdt hans læger, og dem havde han mange af, krigsråd, og deres ord til ham gik ud på, at ville han bevare ånden og hjernen frisk, måtte han sige farvel til sovemedicinen. Udmærket, svarede far, og fra det øjeblik tog han aldrig så meget som én tablet. Men han vedblev med at gå sent i seng og stå sent op. Og sangen under barberingen undgik vi heller ikke.

Jo, det var morsomt og fængslende at være søn i det hjem, og skal jeg opsummere, hvad jeg erfarede, må det blive historien om et mandfolk med logisk sans, stor veltalenhed, megen forfængelighed, en enorm flid og karakterstyrke, en usædvanlig hjerne, en udpræget retfærdighedssans og et herligt lune.

Hør bare. Han og forfatteren Thit Jensen var i datidens studenterforening gerådet i et mægtigt skænderi om den svangerskabslov, far havde forelagt. Thit Jensen: Hvis De var min mand, gav jeg Dem gift«.

K. K. Steincke: »Hvis De var min kone, tog jeg den ...«. *Helge Steincke.*

Apropos fashionabelt bryllup 27. september

Ellen Thomassen (S 23) gør opmærksom på, at der er slemme fejl og mangler i billedteksten:

Bruden er bibliotekar fru Mai-Britt Nielsen. Hun har på skødet parrets 3-årige søn Thomas. Brudgommen er adjunkt Lars Kelstrup i livgardens røde galla med strudsfer.

Næste afsnit er rigtigt, bortset fra at »m.fl.« af adjunkt Sten Jensen (S 65) blev læst med protest, da forkortelsen bl. a. dækker hans kone Karen, født Matthiasen (S 65).

Endelig har jeg fået oplyst, at det er fru Nordahl Svendsen, der står ved siden af præsten.

Det var flovt! Undskyld!

Red.

Kongeballet den 8. november 1980

300 gæster

Forbløffende nok i en omskiftelig tid, der præges af en voldsom udvikling, kan Akademiet stadig bevare kongeballets stil uændret, og eleverne kan li' det! Både gamle og unge nyder den ganske særlige stemning og de hyggelige omgivelser i de gamle sale i kandelabrenes skær. Det er stadig en oplevelse at få lov til at være med.

Cirka 300 deltagere, halvdelen voksne og halvdelen elever med deres damer, mødte op kl. 19 til den traditionelle præsentation for rektorparret og de tilstedeværende lærere.

Efter den festlige indmarch under prisme-kronerne i festsalen (mon ikke det var Ribershusmarchen? Det var det altid i gamle dage!) var der kun én pligtdans, engelsk vals, inden tøjinspektør *T. Funck Petersen* erklærede ballet frit, og så gik det løs. Jeg tror, at der var lanciers syv gange, måske flere!

En gammel tradition forsvandt!

De voksne sivede ind til det obligate glas sherry, der fra rektor Højbys tid har afløst smørrebrød med øl og snaps kun for herrer i Lovsangssalen — en ældgammel tradition fra dengang man kørte i hestevogn til bal, og far var kusk og sad på bukken, mens damerne sad lunt inde i vognen.

I spisesalen

Spisningen kl. 21 bød på smørrebrød og rødvin, traditionen tro, og da sulten var stille, begyndte talerne, der prægedes af, at det var det sidste kongebal med rektor Østergaard og frue ved roret.

Lektor *Goeshjør* lagde for: — Rektor og fru Østergaard ved hver sin ende af midterbordet, sådan skal det være, synes vi! Den tradition skal der ikke laves om på. Rødvin og Faxe Koralvand til at spæde op med, det hører sig også til — ja, og så smørrebrøddet selvfølgelig! Tak, fordi det er lykkedes at føre denne tradition videre. Vi takker rektorparret og håber, at dette kan fortsætte som hidtil.

Lennart Resenbro, 3.g, talte som elevernes repræsentant og uddelte både ris og ros. Han mente, at alumnerne kom for tidligt i seng. Det var ikke altid let at være en lille alumne, men så fandt man sammen en tre-fire stykker i et nært kammeratskab, og så gik det straks bedre! En tak til rektor og Funck Petersen, fordi de havde arrangeret ballet. De fleste elever er glade for skolen; den er et uundværligt led i vores opdragelse.

Lektor *Hjarnø Petersen* talte på pensionisternes vegne (det er ellers altid Nordahl, der gør det, men han var undtagelsesvis sygemeldt) og takkede for, at de også må komme med.

Pastor *Elna Bækdorf*, der kun har en kvart lilletå indenfor, fordi der stadig er nogle enkelte elever, der skal konfirmeres i 8. klasse, takkede på gejstlighedens vegne, og borgmester *Ib Trojaborg* benyttede lejligheden til at tak-

ke for godt samarbejde mellem Sorø kommune og Sorø Akademi. Vi har altid været glade for og tilfredse med dette samarbejde. Mange borgere i Sorø har gennem årene haft deres børn på skolen, der måske nok kan siges at være lidt stiv og gammeldags, men karakterfuld og ærlig. Rektor har i de sidste 22 år sat et markant præg på Sorø Akademis Skole. Det vil jeg gerne sige tak for som borger i Sorø og som forælder.

Rektor *Gert Olsen, Herlufsholm*, understregede, at der nu kun er de to gamle af tidligere seks kostskoler tilbage på Sjælland, nemlig Sorø og Herlufsholm. Det skyldes en voldsom udvikling i samfundet. Herlufsholm er jo en privat institution med fuldt selvstyre. I Sorø er selvstyret minimalt, men jeg håber, at I må bevare den smule selvstyre. I har Eleverne har meget at takke skolen for. Mange af jer tilbringer fem år her, og det er fem meget væsentlige år i jeres udvikling. Det vil I nok komme til at skønne på engang ad åre! Og arbejdet med jer lykkes jo ofte. Se bare, hvor mange soranere og herlovianere der er med i Blå Bog! Men det er altid hestemte mennesker, der præger en institution i kortere eller længere perioder. Det har rektor med frue nu gjort her i 22 år, og vi ønsker alle at få et nyt rektorpar, der ligner dem. De leve!

Palle Taarnhøjs tale

Soransk Samfunds formand, *Palle Taarnhøj*, talte derefter:

— Hr. Rektor, mine damer og herrer, kære akademister! Ja, sådan betegnede Sorø-borgerne i min tid eleverne her på skolen. Jeg véd ikke, om betegnelsen stadig bruges, men dengang var vi også i uniform og let kendelige, og der var appel over betegnelsen akademister. Vi prægede gadebilledet, når vi færdedes på Storgade, enkeltvis eller i flok, og det tror jeg, hverken borgerne eller akademisterne var kedde af — ja, jeg tror såmænd, at byen var stolt af os. Mange i byen havde selv gået på skolen, eller deres børn gik her, og mange akademister boede som skolesøgende i Sorø-hjemmene under gode familiemæssige forhold. Jeg tror også, at uniformen i reglen fik os til at opføre os ordentligt uden for Klosterporten. Dels følte vi nok, at uniformen forpligtede, og dels var der jo stor risiko for at blive afsløret ved eventuelle utuskestreger. De fleste af os var glade for uniformen — eller som ordet betyder på dansk: *den ensformige dragt*. Som bekendt elsker mænd uniformer, hvad enten det er med trekantet hat, guldstriber, stjerner og kårde, eller som i aften kjole og smoking — helt i modsætning til vore damer, hvoraf næppe to har samme kjole på i aften; og skulle virkelig to have samme kjole på, kan vi være sikre på, at vi ikke en anden gang får nogen af de damer at se i den kjole!

Man kan ikke lave piger til drenge

Det var da heller ikke en dreng, men så vidt jeg véd en pige, der ved henvendelse til Mini-

steriet i 1973 fik afskaffet uniformen. Man havde i en periode forsøgt at udstyre pigerne på skolen med en slags uniform, men det gik altså ikke, og så blev den afskaffet. Kunne man ikke få pigerne til at ligne drenge — og det kan man efter naturens indretning heldigvis ikke —, så kunne man måske (det er forsøgt af andre på anden måde) få drengene til at ligne piger, og snart havde vi hernede på pigevis en spraglet, langhåret flok; men vi gamle savner uniformen på skolen og på Storgade, når vi besøger byen.

Efter dette gammelmandsagtige, reaktionære, nostalgiske hjertesuk — nostalgi betyder som bekendt sygelig hjemvæ, men kan også være fremkaldt af senilitet — vil jeg vende tilbage til indledningen: Altså, kære akademister! Fra Soransk Samfund bringer jeg jer og alle, som her fester sammen med jer, en hjertelig hilsen, og jeg bringer skolen og dens rektorpar en lige så hjertelig tak, fordi man stadig finder det rimeligt og godt, at gamle soranere gennem Soransk Samfund repræsenteres ved skolens store dage.

Den samme tak har jeg nu bragt mange gange, og mange har bragt den mange flere gange end jeg, og man kunne måske mene, at nu kunne det snart være nok med at sige den samme tak hver gang.

Dette synspunkt ville også have været rigtigt, hvis der havde været tale om et arrangement eller en aftale udelukkende mellem mænd. Der behøver man kun at aftale eller gøre tingene én gang, så står det fast. Når to mænd i gamle dage blandede blod, så var de venner for hele livet, og det var ikke nødvendigt at blande blod hver dag for at forsikre om det stadige venskab. Når soldater aflagde faneed, når konger og præsidenter ved deres tiltræden blev taget i ed i Guddommens nærværelse, så gjaldt dette løfte, så længe hjertet slog i deres bryst, og de havde ikke nødig at gå rundt og sværge hele tiden. Staterne — dengang det var mænd — traf indbyrdes pagter og aftaler, som gjaldt i et vist åremål, eller indtil andet blev aftalt.

»Jeg elsker dig« skal gentages ofte!

Sådan var det mand og mand imellem, og sådan er det forhåbentlig endnu; men helt anderledes er det, når man har med kvinder at gøre. Da jeg var ung og nygift og en del mere naiv, end jeg mener at være i dag, sagde jeg til min søde unge hustru: Jeg elsker dig — og så var det naturligvis min mening, at det skulle gælde resten af livet — eller i alle tilfælde, indtil jeg meddelte hende det modsatte. Men ak, hvor tog jeg fejl! Gennem livet siden hen har min kone på mange forskellige måder ladet mig forstå, at denne kærligheds-erklæring skal gentages igen og igen, så jeg føler mig næsten helt flov ved at sige det samme så mange gange, men lad det være en lære til jer unge mænd, at den pige, som elsker jer, ønsker at høre jeres kærligheds-erklæring om og om igen. På den anden side — og det er det paradoksale og helt uforståelige — vil en pige, som ikke elsker jer, se på

jer ikke med sympati, men med foragt, hvis I gentagne gange erklærer hende jeres kærlighed.

Der er næppe tvivl om, at det er karakteristisk for den kvindelige psyke, at aftaler og forsikringer skal træffes, fornyes og træffes igen og igen for at være gyldige, og jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at tænke på, hvorledes det vil gå med de forskellige statspagter, nu da vi får flere og flere kvindelige statsoverhoveder. Jeg forestiller mig, at Mrs. Thatcher, vor egen dronning Margrethe, dronning Beatrice, Indira Gandhi m. fl. ringer til hinanden hver eftermiddag ved te-tid for at fortælle, at alt er ved det gamle, og jeg håber, at de få mandlige statsoverhoveder, vi endnu har, er klar over denne vigtige side af den kvindelige psyke.

Nu formoder jeg, at kun få af de tilstedeværende herskaber på nuværende tidspunkt har nogen erindring om, hvad der bragte mig ud på disse digressioner; men det var tænkt som et forsøg på at forklare, hvorfor jeg fandt det rigtigt gang efter gang at udtrykke den samme tak til skolen og rektor, når Soransk Samfund er inviteret.

Havde det nu kun været rektor, takken gjaldt, så kunne jeg tænke mig, at det havde været i orden, hvis jeg første gang havde sagt: »Kære rektor, tak fordi Soransk Samfund er inviteret med til festen«; og så ville jeg have efterfulgt takken med nogle åndfulde ord. Så ville rektor have rejst sig og sagt: »Kære Taarnhøj, vi er glade for at se Soransk Samfund repræsenteret« — og så ville han have set lige på mig og tilføjet: »— og så behøver du ikke at sige det samme sludder næste gang.«

Moder Sorø

Men som De har hørt, mine herskaber, er min tak ikke blot rettet til rektor, men også til skolen, og skolen er en kvinde, det er moder Sorø; hun kan ikke blive træt af vor hyldest og vore kærlighedserklæringer, selv om de er sagt tusinder af gange tidligere indtil trivialitet. Hun tager vor hyldest og kærlighedserklæringerne til sit hjerte, gemmer dem og glædes inderligt derover; ja, hun lever deraf. Vor kærlighed er lige så nødvendig for hende som vand for markens blomster.

Altså, kære dyrebare moder Sorø! Slægtled efter slægtled af drenge og piger i 400, ja, måske 800 år, har sagt de samme ting til dig igen og igen, har erklæret dig deres kærlighed og tak for alt det, du gav: tak for lærdom, som hjalp os frem til vore mål, tak for hug, som hærdede os og gav os den nødvendige modstandskraft til livets storme, tak for stille stunder under gymnasiets træ, på dine planer, i dine skove og på din sø, tak for venskaber, som blev livslange, tak fordi du favnede os selv og vore børn. Vi tror, at det blev reglen snarere end undtagelsen, at du bragte frem, hvad godt vi måtte have i os. Tak for de minder, vi som gamle endnu kan leve på.

Mine damer og herrer, drenge og piger af Sorø! Lad os sammen hylde stedet og dets ånd med et trefoldigt leve. Sorø Akademi længe leve! —

Rektors tak

Rektor takkede dem, der havde talt: — Min søn fandt ved oprydning i »arkivet« et interview med mig, da jeg trådte til; i det sagde jeg, at jeg ikke ville være en slave af traditionerne her på stedet, men jeg har prøvet at værne om de traditioner, som jeg selv troede på. Jeg har selv som dreng været ordensmarskal ved kongeballet og båret det røde skærf, som vi stadig bruger, og i øvrigt kan jeg bedst huske en ostemad med roquefort, som jeg fik ved det bal. Det havde jeg aldrig prøvet før! I 1958, da vi skulle have kongebal, fik jeg belæring af dem, der havde været med til ballerne i mange år, økonomiinspektør Corneliusen, dengang økonomibetjent Hermansen og lektor Pihlkjær om, hvordan jeg skulle gøre: møde op en halv time før, sidde der og der o.s.v. Jeg vil gerne her takke det team, der både her i salen og i køkkenet sørger for, at alt går, som det skal, trods miljølovgivning, 11 timers regel o.s.v.

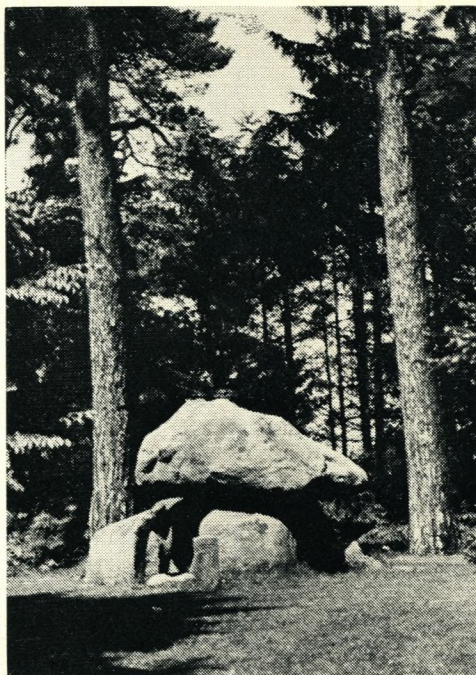
Det er en god tradition, at pensionisterne kommer med. Sorø Akademi er noget udefinerbart. Jeg håber, at statsmagten vil lade dette fortsætte med de særpræg, her er. En gammel elev, *Hermod Lannung*, sørgede i 1958 ved overgangen til ren statsdrift for, at der kom en kodicil med om, at skolen så vidt muligt skulle bevare sit særpræg. Og ved et nøjere eftersyn er der en hel del, der er anderledes her end andre steder, og vi skulle gerne få lov at bevare dette tøjrslag, og jeg tror godt, at jeg kan love, vi ikke vil misbruge det. Vi har haft et godt samarbejde med byen i min tid. Tak til Trojaborg. Byen må huske, at Sorø Akademi's Stifelse ikke kan betale det hele som tidligere. Byen er blevet den stærkeste nu. Der er stadig nogen, der snakker om en mur mellem by og skole. Vi har prøvet at bryde denne mur ned, og jeg synes, at vi har bidraget til et smukt samarbejde. Eleverne vil gerne være noget længere oppe og sidde og snakke hyggeligt, men det har sine vanskeligheder. Der kræves jo et vist tilsyn. I har det godt her; vi retter os efter jer, og jeres lærere gør det med glæde. De går ind for demokrati.

Til Gert Olsen sagde rektor: Vi to hører til de sidste dages hellige. Vi tror på vor livsform, men den slags er der ikke mange af mere. Vi står begge i gæld til vores gamle skole, fordi vi er gamle elever fra hver sin. Jeg var lige så radikal og kværlulantisk, da jeg var ung, som I er nu. Men vi mødte også dengang en modstand fra traditionerne, og vi håber, at vi har ydet jer modstand nok, for det udvikler jer. Det er jeg desværre ikke sikker på, at jeg altid har gjort.

Jeg var glad for, at Palle Taarnhøjs tale mandede ud i en tak til stedet, en symfoni af mange ting. Det er *det*, vi siger tak til, ikke til personer. Og så byder jeg velkomme!

Eleverne var allerede i fuld gang ovenpå, hvilket tydeligt kunne høres. Det var måske alligevel klogt, at jernsøjlerne i spisesalen blev sat op for alle tilfældes skyld i 1861, inden festsalen blev taget i brug til balformål!

Red.

Møllehøjgård skænket til fonden for træer og miljø

Den tidligere formand for Soransk Samfund og Soranerbiografiernes fader, civilingeniør *A. Kann Rasmussen* og frue har ifølge Fonden for Træer og Miljø's årsskrift for 1980 skænket deres smukke ejendom Møllehøjgaard ved Jægerspris til Fonden for Træer og Miljø.

Stedet vil være kendt af mange soranere, specielt af de yngre generationer, idet to klasser af 3.g samt rektor og ledsagende lærere med fruer gennem 12 år blev modtaget dér, fik lejlighed til at beundre den store samling af forskellige arter af bambus og tjørn og andre buske og træer, som ægteparret har samlet gennem 30 års ihærdigt arbejde på ejendommen, og blev beværtet med stor gæstfrihed.

Det myldrer allerede med ideer til, hvad denne store gave skal anvendes til. Der er indledt et samarbejde med Arboretet i Hørsholm, og man har tænkt sig at skabe et arboret for danske træer og på en del af det 100.000 m² store areal at studere saltpåvirkningen på træernes vækst.

På Fondens repræsentantskabsmøde den 9. maj i år gav formanden, nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer, udtryk for Fondens taknemmelighed for den store gave og lovede at leve op til de mål, der har præget giverne. Det er parken, skoven og markerne, der omfattes af gaven, mens familien bliver boende på Møllehøjgaard.

Red.

JUL i SORØ 1980

(72 sider. Pris: 30 kr.)

udkom den 14. november for 28. gang, stadig redigeret af den utrættelige *Oscar Linnell*, men nu bistået af Hugo Jacobsen (R 50), Knud Pedersen og Ole Lindboe.

Omslaget i bred guldramme er et meget smukt farvefoto af Sorø Kirke i sne, set fra nordvest, af *Sven Gerner Andersen* (R 45). Hæftet er i alt på 72 sider med et alsidigt indhold.

Seminarierektor *Gustav Nedergaard*, Ankerhus, filosoferer i indledningsartiklen »Sorø i poesi og nostalgi« over to soranske digte: Ingemanns »Sorø, Krans af Sø og Skove« og Carsten Hauchs »Jeg veed et Sted, som jeg har elsket længe«, sat i forhold til julens budskab. *Ole Lindboe* skriver om »Mølleren« (Møllebygget), tydeligt nok på basis af en samtale med museumsinspektør Tage E. Christiansen, Nationalmuseet. *Knud Bramsen* fortæller om provisorietiden i Sorø, vi får historien om Mor Magdas ungdom af *Svendåge Thommesen*, lektor *Jan Nielsen* beretter om sit personlige forhold til Knud Raaschou-Nielsen (S 33). Fru *Kirsten Just Hansen* skildrer barndomshjemmet i Priorgade og sin far, læge Ole Chr. Jensen. To Sorøborgere, en tilflytter og en indfødt, udtaler deres personlige meninger om: »Hvordan ser Sorø ud år 2000?«. De ægger både til modsigelse og tilslutning!

Lektor *Hemming Andersen* skriver om overhofmarskal A. V. Hauchs fysiske Cabinet og andre ældre fysiske apparater, der efter overflytning til »Vænget« er under restaurering.

Der er billeder af afgangsklasserne fra byens skoler og fra Akademiet. *Ole Linnemann Schmidt* (S 59) skriver om Tersløsegaard på grundlag af A. Kann Rasmussens (S 22) skrift *De Skikkelige Enker* på Tersløsegaard. Artiklen slutter med at understrege, at der stadig mangler midler til den daglige drift. Den gennemgribende restaurering, der har fundet sted i de seneste år, har kostet ca. 2 millioner kroner, som er skaffet til veje gennem forskellige fonds og ad privat vej. *Tersløsegaard er optaget på listen over institutioner, der kan modtage gaver* indtil 1000 kr., som er fradragsberettigede på selvangivelsen.

De to soranske museer kan berette om stærkt øgede aktiviteter. Museumsinspektør *Marianne Saabye*, Sorø Kunstmuseum, fortæller om nyanskaffelser af både ældre kunstværker og moderne. Der har været 12 omvisninger i forbindelse med orgelkoncerterne, og i oktober åbnede en Karl Bovin-udstilling, som har haft mange besøgende. *Helge Torm* skriver om Sorø Amts Museum og specielt om nyhvervelser af sølvtoj af lokale mestre, Vilhelm Christesen fra Slagelse og P. C. Christensen fra Sorø. Disse kan desværre ikke udstilles for tiden på grund af manglende sikkerhedsforanstaltninger.

Der er også en række artikler om Sorø-sporten og lokale mærkedage.

Hæftet er rigt og smagfuldt illustreret, og mange annoncer fra byens handlende bidrager til, at Jul i Sorø kan holde skruen i vandet. Der er tilsyneladende stadig interessant stof at øse af.
Red.

Frokosten i Frederiksberg rådhuskælder d. 6. november

Det blev et stort fremmøde — 26 deltagere, deraf 3 æresmedlemmer — og så var der endda ikke annonceret nogen indbudt taler. (Efter samtale/støjniveauet at dømme klarede vi os nu meget godt foruden). For Deres referent blev det særlig hyggeligt, fordi vi var i alt 9 fra min årgang.

Vi var: Palslev (S 1908), Krog-Meyer (R 09), Ellen Vibeke Jensen (S 13), Høfler (R 19), Skodshøj (S 21), Baggesen (R 24), Clausen (S 25), Kongsted (R 26), Stauning (R 29), Tholl (R 33), Ishøj (S 34), Warthoe (S 34), så kom mer 1940'erne: Berg, Foss, Daniel Hansen, Lind, Morgils, Saxtorph, Scharling, Skyum-Nielsen, Ellen Wedel; Heller (S 41), Krog-Meyer (R 45), Dalgaard (S 78), John Chr. Jensen (S 79) og (sandeligt!) Pia Clemmensens (S 80). En nydelig spredning over generationerne og da også geografisk ud fra nuværende adresser.

Nok er Clausen ikke længere medlem af bestyrelsen, men det hindrede ham ikke i at præsidere med humor og autoritet. Vi blev både sendt til bords, budt velkommen og lod skolen leve — dog sang vi ikke.

Først da vi var »mætte af at spise og sætte af at drikke«, tog Baggesen ordet som den første. Han kom frisk fra Sorø (han bor i

»Regensen« på Torvet), hvor livet går sin van-te gang med et gadebillede uden de uniformerede drenge, som han savnede, men hvor man ellers ofte kan hilse på de gamle lærere som Marcus Pedersen og Nordahl Svendsen, og hvor man kan gå ind i butikkerne og konstatere, at alt er ved det gamle.

Dette indtryk bekræftede Saxtorph, for hvem én af de gode ting ved 40-års jubilæet havde været, i hvilken grad alt lignede sig selv — nok med forandringer i enkeltheder, men det vigtigste, helheden, var uforandret. Det samme fandt han hos sine kammerater; ydret kunne have ændret sig, men menneskene var de samme.

Skyum-Nielsen begyndte, som Clausen havde bedt ham om, på historisk basis med Walkendorffs kollegium, som han nu er efor for. Kollegiet er ikke helt så gammelt som Sorø Akademi, nemlig kun fra 1589, men med et legat stiftet af Poul Helms (»Mef«) og med en soraner som efor, så var forbindelsen jo soleklar (!). Der er mange soranere, som har boet på dette gamle hyggelige kollegium, men Skyum ville især mindes Karl Gjerhard (S 38, nekrolog Soranerbladet 10/78, side 134). Han var en meget fascinerende person, højt begavet og aldeles ukuelig på trods af svære syg-

domme, altid overraskende og levende optaget af noget nyt og åndeligt krævende, nu sidst som »biskop« for unitarerne. Skyum havde holdt forbindelsen ved lige med ham gennem årene og ville gerne tage Karl Gjerhards livsmod og evne til at forny sig som anledning til en skål for det specifikt soranske.

Så nærmede klokken sig 14, og man brød op. Der var dog en talstærk skare, mest 40'ere, som fortsatte en god stund endnu på Pretoria. N. Sx.

Sorø Akademis første pigefodboldhold 1980

Torsdag den 2. oktober 1980 var en historisk dag for Sorø Akademi. Efter at drengene har spillet fodbold i over 100 år på skolen, drog skolens første pigehold til Stenhus for at spille fodbold.

Det var et forrygende stormvejr, men pigerne forstod at spille bolden langs jorden, og at det blev et nederlag på 2—3 skyldtes dels, at Stenhus benyttede deres lærerinde, der spiller på et 1. divisionshold, dels at anføreren Annette Vallentin måtte udga med en kraftig forstuvning efter en rigtig mandetackling.

Tirsdag den 14. oktober spilledes returkamp på Akademiets stadion, og efter en strålende holdindsats blev Stenhus slået med 5—1. Stortalentet Anne Hyllum var ikke til at styre.

Fødselsdage i december

2. Ekspeditionschef Finn Jørgen Mathiesen, f. 1920, s. a.: Fasanvej 7, 4180 Sorø.
2. Vicetoldinspektør Werner Nistrup Madssen, f. 1920, Syvstjernehusene 20, 3500 Værløse.
2. Kontorchef, lic. jur. Svend Gram Jensen, f. 1930, Elverdammen 6, 2650 Hvidovre.
3. Oberst Niels Lunn, f. 1910, Tværvej 5, 8544 Mørke.
4. Overlæge Kay Hjort Clausen, f. 1910, Valhalvej 61, 4000 Roskilde.
5. Arkitekt Laurids Schroder, f. 1905, Møllebakken 28, 4400 Kalundborg.
7. Direktør Valdemar Kjær, f. 1900, Rua Princesa Izabel 432, Lins N.O.B., Estado de S. Paulo, Brazil.
7. Professor, dr. phil. Chr. Matras, f. 1900, Dalag., 3800 Tórshavn.
7. Automobilforhandler Knud Frandsen, f. 1930, Slagelsevej 2, 4180 Sorø.
21. Skibsreder Chr. Kjellerup Hansen, f. 1930, Casella Postale 79, Caserate, CH 6900 Lugano, Schweiz.
21. Afdelingsingeniør, cand. polyt. Henning Nielsen, f. 1930, Pilehavevænge 77, 2620 Albertslund.
29. Sporvejsfunktionær Kurt Diekelmann Hansen, f. 1930, Bakkevej 39, 2400 København NV.
30. Civilingeniør Axel G. Holst, f. 1920, Ny Vestergårdsvvej 34, 3500 Værløse.

Mary B. Westenholtz tale i folketinget i august 1909

Apropos *Blixeniana 1979* (omtalt i Soranerbladet december 1979, side 163) skriver *Svend Egede Glahn* (R 1909), der forpagtede Folehavegaard fra 1926 til 1946 af søsteren til frøken Mary B. Westenholtz, fru Ingeborg Dinesen på Rundstedlund, moder til civilingeniør Thomas Dinesen, der fik Victoriakorset under første verdenskrig, og baronesse Karen Blixen, og sender et referat af frøken Mary Westenholtz' berømte tale fra Folketingets talerstol i august 1909 om forsvarssagen, som Glahn har fra hende selv. Mon ikke det også siger os noget i dag?

»Danmarks Hjerter i Dødsangst gyste, tungt Herrens Haand over Folket laa.

Det var, som Danmarks Tid var omme, som skulle Gud Herrens Dom nu komme.«

Hvad der øgede sorgen og skammen, angsten og vreden var, at dette Folketing ikke sad og drøftede en almindelig finanslov eller mere eller mindre betydende lovforslag, nej, det, disse parti- og levebrødspolitikere sad og sjakrede og handlede, skændtes og mundhuggedes om, var ordningen af landets forsvar, der gennem årtiers kævlери og forsømmelse i sin datidige tilstand var en spot for alle i ind- og udland, et krækeligt vrangbillede, et kostbart narrespil, foraget af alle, officerer som civile. Politikerne havde begået den forbyrdelse at drage forsvarssagen ind i de politiske partistridigheder, der var lavet programmer på forsvarssagen, nu skulle legen afsluttes med et uhyggeligt mummiespil.

Man kan have hvad opfattelse man vil angående, hvorledes Danmarks uafhængighed og selvstændighed bedst forsvares, men intet fædrelandskærligt menneske vil nægte, at for et levedygtigt folk er selvforsvaret en hellig sag. Fædrelandets sikring er et spørgsmål, som et sundt folks gode mænd kun kan drøfte og tage bestemmelse om i dybeste alvor og med en ansvarsfølelse, der stænger al selvsikkerhed og partiegennytte ude. At det var sikringen af folkets uafhængighed, af dets ejendomsret til Danmark, der var forhandlingsemnet i Folketinget i dette år, øgede selvfølgelig mange gange følelsen af beskæmmelse og forbitrelse i det store upolitiske folk.

Der refereres til redaktør ved Jyllandsposten Hans Andersens (S 51) værk »Om Mama og Møster Bess« i *Blixeniana 1979*, side 66, hvor der står: »Hvad hun sagde, véd vi kun fra hendes egen efterladte redegørelse for episoden. Der eksisterer ikke noget stenografisk referat af hendes tale...«

Svend Egede Glahn skriver i et medfølgende brev: »Forstå, at det ingenlunde er min agt at genere en anden gammel soraner, Hans Andersen. Kun få har haft den chance at leve så tæt op ad en så sjælden ædel personlighed som Mary Bess Westenholtz, som jeg har gjort, og kun derfor er jeg i stand til at kunne gen- give, hvad hun selv har skrevet.

Modtagne gaver til drift af Soranerbladet

Erik Kliim-Hansen — Per Hellevad Poulsen — civilingeniør Erik Johansen — T. Rosendal — landsarkivar Páll J. Nolsøe — Peter Havsteen — arkivar Henrik Elmquist.

Der er fra nytår til 31. oktober 1980 modtaget i alt kr. 11.540,00.

Soranske dødsfald

WAGN TRAUTNER (1916)

23. marts 1899 — 7. oktober 1980

OSCAR WERGELAND ARENFELDT
(S 46) 16. marts 1927 — 16. oktober 1980

TAGE DUE-PETERSEN (1916)
28. april 1897 — 19. oktober 1980

ERLING KLÆR (1921)
11. november 1903 — 22. oktober 1980

OLE JENSEN (R 43)
25. september 1926 — 12. november 1980

In memoriam

Fra General Manager i The Baltic and International Maritime Conference, W. Møller Sørensen har vi modtaget følgende:

Under udførelsen af sin gerning er underdirektør i The Baltic and International Maritime Conference, *Oscar Wergeland Arenfeldt* (S 1946) død i Montreux den 16. oktober i en alder af 53 år.

Som repræsentant for BIMCO deltog Arenfeldt i et skibsfartssymposium i Montreux, og meddelelsen om hans pludselige død er blevet modtaget med sorg i internationale skibsfartskredse.

Arenfeldt blev efter en grundig og alsidig shippinguddannelse i rederiet J. Lauritzen med efterfølgende flerårig udlandstjeneste i bl. a. Frankrig og Chile ansat i BIMCO i 1959. 1970 blev han udnævnt til underdirektør. BIMCO er verdens største private skibsfartssammenslutning med medlemmer i 95 lande. Den har sit sekretariat i København, hvor Arenfeldt som leder af BIMCO's Information Bureau var en uvurderlig hjælp for foreningens mange medlemmer verden over i alle praktiske skibsfartsspørgsmål. Hans indsats her har været stærkt medvirkende til den store medlems-tilgang i de senere år.

Et andet område, på hvilket Arenfeldt gjorde sig stærkt gældende, var som BIMCO's talsmand i organisationer under De Forenede Nationer, nemlig IMCO i London og UNCTAD i Genève, hvor han specielt forstod at få repræsentanterne for udviklingslandene til at lytte til hans saglige og neutralt vejledende indlæg.

Arenfeldt blev ofte opfordret til at virke som foredragsholder og som panelmedlem på seminarer i udlandet om skibsfartsspørgsmål, hvor det kom ham til gode, at han foruden sin skandinaviske ballast klarede sig lige godt på engelsk, fransk og spansk.

(fra *Berlingske Tidende*.)

Memo

Ved julefrokosten i Frederiksberg rådhuskælder torsdag den 4. december kl. 12 taler professor, dr. jur. *Mogens Koktvedgaard* (S 52),

MEDLEMSKONTINGENTET

er for 1980 fastsat til kr. 65,00; for juniormedlemmer (fra go med årgang 1973) — samt for medlemmer, fyldt 67 år — dog kun kr. 30,00. Medlemmer, der aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse gives til:

SORANSK SAMFUND: Kassereren

Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10 2860 Søborg
(01) 69 11 44
Postgiro 4 00 17 10

BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Sverige, Finland og på Island fremsendes fortrykte girokort. Medlemmer bosat i det øvrige udland, bedes tilsende os en check trukket på en dansk bank og lydende på danske kroner (det koster ellers Samfundet d.kr. 15,00 at indløse en check). Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde uden yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

ADRESSEFORANDRINGER

meddeles til kassereren!

HENVENDELSER vedrørende:

SORANSK SAMFUND stiles til:

Overlæge Palle Taarnhøj
(Soransk Samfunds formand)
Københavns Amts Sygehus
2600 Glostrup
(02) 96 43 33, lokal 476

Næstformand, lektor mag. art. Thyge Winther-Jensen
Brogården, Løholt
3480 Fredensborg
(03) 28 29 31

LEGATANSØGNINGER stiles til:

SORANSK SAMFUND

og sendes til departementschef Ole Perch Nielsen,
Drabæksvej 7, Blovstrød, 3450 Allerød, telefon (02)
27 38 25.

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18—19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 København K.
(01) 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri ApS

Alleen 9, 4180 Sorø
(03) 63 05 75

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03) * 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

**H. C. Bjødstrup
Jensen**

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/s

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

SAAB

**LANCIA
POLSKI FIAT**

Salg - Service

Aut. SAAB-forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE
Tlf. (03) 17 00 72

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 6 00 71 63

THOR-VASK - NÆSTVED

TELEFON 72 25 50

**Faxe Fad Premium er
til de stunder, hvor en
almindelig øl
er for
almindelig.**

FAXE
BRYGGERI

**Leverandør til
det danske folk.**